

PASTORALE
PASTORAL LETTERS

Cuvânt pastoral la Sărbătoarea Învierii Domnului

† LAURENȚIU,
DIN MILA LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOPUL SIBIULUI ȘI MITROPOLITUL ARDEALULUI

*Iubitului nostru cler, cinului monahal
și drept-credincioșilor creștini,
har, milă și pace de la Dumnezeu, iar de la noi, arhierești binecuvântări!*

*„...Intrați toți în bucuria Domnului nostru... Masa este plină, ospătați-vă toți.
Vițelul este mult, nimeni să nu iasă flămând. Gustați toți din ospățul credinței;
împărtășiți-vă toți din bogăția bunătății...”*

(Din Cuvântul de învățătură în Sfânta și Marea Duminică a Sfințelor Paști, al
Sfântului Ioan Gură de Aur)

Iubiții mei fii duhovnicești,

Bucuria tainică a celei mai mari sărbători creștine, Învieria Domnului, este descrisă de *Sfântul Ioan Gură de Aur*, în *Cuvântul său de învățătură*, ca fiind bucuria unui ospăț ceresc la care Hristos ne cheamă pe toți să luăm parte, indiferent de cât am lucrat sau de ora la care am venit, indiferent de poziția noastră socială pe care o avem, pentru că *Stăpânul* este darnic și El „*primește pe cel din urmă ca și pe cel dintâi, odihnește pe cel din al unsprezecelea ceas ca și pe cel ce a lucrat din ceasul dintâi; ... faptele le primește, și gândul îl ține în seamă; și lucrul îl prețuiește, și voința o laudă...*”¹.

Astăzi este mântuirea lumii, că a înviat Hristos, ca cel Atotputernic! Astăzi toți suntem chemați să gustăm din ospățul acesta al dragostei dumnezeiești, din

¹ *Slujba Învierii și Carte de Tedeum*, București, 1998, p. 46.

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

această Cină tainică în care Hristos, Paștele nostru, „*vie și nejerțita noastră jertfă*”, ni Se dăruiește ca hrană, mângâiere, întărire și curăție.

„*Acum bucurie mare este în cer și pe pământ*, spune tot Sfântul Ioan Gură de Aur, și dacă la întoarcerea unui păcătos se face bucurie pe pământ și în cer (Luca 15, 10), apoi cu atât mai mult trebuie să fie bucurie în cer acum când toată lumea este smulsă din mâinile diavolului. Astăzi se bucură îngerii, astăzi se veselesc arhanghelii. Astăzi heruvimii și serafimii prăznuiesc împreună cu noi această sărbătoare. Deși acest dar al Stăpânului l-am primit noi, însă mulțumirea este a tuturor. Însuși Stăpânul lor și al nostru nu Se rușinează a prăznuși împreună cu noi...”²

Mântuitorul sărbătorește împreună cu noi, așa cum Și-a dorit să mănânce Paștile de Ucenicii Săi, cu același dor și cu aceeași dragoste nemărginită. Acum, El ne pregătește și nouă masă și ospăț bogat, la care ne cheamă pentru a ni Se dăruși pe Sine cu întreaga Sa iubire curată și jertfelnică, pentru a ne sfinți, a ne vorbi despre Sine, despre pătimirile Sale și despre bucuria nespusă a Învierii Sale din morți.

În lumea de aici pământească, legată de trup și de cele materiale, de fiecare dată când dorim să comemorăm un eveniment deosebit din viața noastră ne exprimăm bucuria făcând un *ospăț*, la care chemăm pe toți cei apropiați, dorind să le împărtășim și lor bucuria deosebită pe care o avem cu acel prilej. Tot așa și acum, Hristos cel înviat din morți ne cheamă la o *Cină tainică*, la Masa Împărăției Sale, la ospățul credinței, prin care El vrea să prăznuiască împreună cu noi Învierea Sa, biruința asupra tiraniei diavolului, a păcatului și a morții.

Astăzi, ca și la fiecare praznic împărătesc, Biserica ne cheamă la un ospăț unic și deosebit în care „*să bem băutura nouă*”, să gustăm „*hrană cerească*”, la cina pregătită în cer pentru noi de Însuși Mântuitorul Iisus Hristos! Ce cinste mare pentru noi să fim chemați la masă de Însuși Dumnezeu! Cât de negrăită este taina iubirii Sale de oameni!

Prin săvârșirea Sfintei Liturghii, astăzi toți vom intra la această Cină de taină a Împărăției cerurilor, la Cina la care Hristos Se face *hrana și băutura noastră*, la Cina în care El ne va vorbi tainic dinăuntru nostru despre pătimirile, despre moartea și despre Învierea Lui, ajutându-ne, astfel, să retrăim toate aceste evenimente actualizate ale vieții Sale și să ne bucurăm de ele împreună cu El, împărtășindu-ne de lucrarea Sa mântuitoare.

Cât de unic și înfricoșător este acest ospăț al Împărăției ne atrag atenția Sfintele Evanghelii și cântările Bisericii; Cel Care a pregătit această Cină este un *Stăpân* plin de delicatețe, de sensibilitate și de negrăită iubire pentru noi; Acesta nu ne pune nouă pe masă *ceva* din bunătățile Sale, ci ne oferă Însuși Trupul Său dumnezeiesc, spre mâncare. Acest *Trup al Său* care ni se oferă spre hrană nu este mort, ci este *viu și înviat* și plin de viață dumnezeiască, plin de simțiri curate

² Sfântul Ioan Gură de Aur, *In sanctum pascha*, PG 52, 768C.

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

și de iubire jertfelnică, din care gustând cu „*frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste*”, ne umplem de puterea vieții celei noi a acestui Trup îndumnezeit. Taina negrăită a iubirii lui Dumnezeu pentru noi este aceea că, la această Cină împăratească, Mântuitorul ni Se dăruiește nouă întreg, cu toate simțirile sufletului Lui preacurat, neatins de egoismul păcatului, pentru a trezi, astfel, și în noi dragostea pentru Părintele nostru ceresc, pentru a ne face și pe noi să ne dăruim, împreună cu El, întreaga noastră viață lui Dumnezeu.

Iubiți credincioși,

Învierea Domnului ne-a adus această bucurie a împreună-participării noastre cu Hristos, la masa Împărăției. Ce lucru minunat se întâmplă atunci când ne ospătam împreună cu Hristos, când ne hrănim cu Hrana cea cerească, devenind purtători de Hristos sau *hristofori!* Trupul Domnului Hristos se prelungește în trupul și sufletul nostru și ne dăruiește posibilitatea ca să simțim și noi tot ceea ce El simte, ca Om îndumnezeit. *Ce schimb minunat și tainic!* Hristos simte tot ceea ce simțim noi, iar noi simțim tot ceea ce simte sufletul Său uman îndumnezeit.

Numai astfel putem înțelege de ce suntem astăzi cuprinși de atâta bucurie și cum un eveniment din viața Mântuitorului, petrecut acum aproape 2000 de ani, este mereu actual și viu în sufletul nostru. Această lucrare tainică de actualizare a Învierii Domnului nu se realizează însă printr-un efort de memorie sau de reprezentare simbolică a ei, ci prin împreună-trăirea noastră cu Hristos sau, mai bine zis, prin trăirea lui Hristos Însuși în noi, după mărturia Sf. Apostol Pavel, care zice: „*M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine*” (Gal. 2, 20).

Dacă retrăim duhovnicește această lucrare minunată, trebuie să ne punem o întrebare firească: La o astfel de Cină, cu o astfel de Gazdă atât de iubitoare, invitații, oare, cum se cuvine să vină? Sfintele Evanghelii ne dau răspunsul, arătând că toți cei chemați la acest Ospăț tainic trebuie să vină „*în haină de nuntă*” (cf. Mt. 22, 11), adică pregătiți și dăruți cu întreaga lor ființă lui Dumnezeu, pentru ca astfel să poată mulțumi Stăpânului pentru această chemare plină de dragoste, „*iar semnul cel mai bun al mulțumirii noastre nu poate fi decât curățenia vieții și trezvia sufletului*”, după cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur³.

Așadar, delicatețea și dragostea jertfelnică a Gazdei noastre ne obligă să onorăm invitația în „*haină albă de nuntă*”, adică având o stare sufletească bineplăcută lui Dumnezeu. Curăția sufletului și a trupului nostru, râvna de a ne jertfi viața lui Dumnezeu, postul, rugăciunile, milostenia, spovedania noastră sinceră, într-un cuvânt, toate eforturile ascetice au menirea de a ne pregăti sufletește pentru a putea sta la masă împreună cu Hristos cel înviat. Doar prin post și prin rugăciune

³ *Ibidem*, PG 52, 770A.

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

sufletele noastre pot dobândi capacitatea de a sesiza delicatetea și sensibilitatea dragostei lui Hristos și de aceea Biserica a rânduit, cu multă înțelepciune, ca, înaintea marilor sărbători, toți creștinii să se îmbrace în haina cea albă a pocăinței și a faptelor bune și așa să se apropie de Trupul și Sângele Mântuitorului Hristos.

Iubiți credincioși,

În fiecare an, la acest măreț și luminos praznic, Dumnezeu ne copleșește cu darurile Sale. Însă adesea noi ne mulțumim doar cu bucuriile imediate ale lumii acesteia, cu mâncarea și cu băutura pământească, care nu fac altceva decât să întrețină viața noastră biologică, și care va sfârși în moarte. Dumnezeu a venit pe pământ, a murit și a înviat ca noi să avem *viață veșnică*, să fim vii pentru totdeauna și să ne dorim să fim împreună cu El. A venit Dumnezeu pe pământ să ne atragă cu iubirea Sa la Sine. A venit să ne facă pe noi vii, dându-ne nouă Trupul Său înviat din morți. Toate le-a făcut spre binele nostru, nimic nu a lăsat neîmplinit pentru fericirea noastră veșnică. La toate acestea însă, răspunsul nostru nu este pe măsura dragostei Lui. Dramatic este faptul că noi iubim orice mai mult decât pe Hristos. Suntem atât de prinși în iureșul acestei lumi, avem mintea atât de înrobite de cele pământești, încât nu mai simțim frumusețea darurilor cerești și bucuria harului Mântuitorului Hristos, Care a primit să moară pentru noi, pentru a ne face părtași nemărginitei iubiri dumnezeiești, așteptându-ne mereu la Cina cea veșnică a Împărăției Sale.

Trăim o viață separată de întâlnirea și de împreună-ședere cu Hristos, la Ospățul vieții veșnice. De aici vin toate suferințele și necazurile noastre. Dar, oare ne-am gândit vreodată cât timp petrecem într-un singur an în comuniunea de rugăciune cu Hristos? De câte ori și cum ne împărtășim cu Hristos? Cum ne pregătim să ne apropiem de El?

Să facem un calcul foarte simplu: dacă în toate cele 76 de duminici și sărbători ale anului bisericesc am participa la Sfânta Liturghie, chiar 2 ore, din cele 365 sau 366 de zile ale anului nu-i dăruim sufletului decât 6 zile anual, iar trupului îi închinăm 360 de zile!

Iată cât de multă grijă acordăm noi trupului omenesc trecător și limitat și cât suntem de indiferenți față de sufletul nostru nestrucăcios și veșnic.

Ar trebui să fim conștienți că neîmplinirile, căderile și insuccesele noastre de tot felul se datorează faptului că sufletele ne sunt lipsite de tărie duhovnicească, mințile noastre nu se mai hrănesc cu lumina cuvintelor Sfintei Evanghelii, ființa noastră nu se adapă din șuvoiul de viață veșnică care izvorăște din Potirul Sfintelor Taine.

Sufletul nostru rămas nehrănit și neîngrijit este foarte ușor cuprins de patimi, împresurat de ispite și stăpânit de puterile demonice. Constatăm astăzi cum, atât cei în vârstă, cât și cei tineri, ne hrănim sufletele cu plăcerile ieftine și trecătoare ale lumii acesteia, iar nu cu bucuriile nepieritoare și mântuitoare, precum rugăciunea și milostenia, neavând în noi *foamea și setea sfântă după Dumnezeu*.

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

Singura noastră șansă de a ieși din toate încercările grele prin care trecem ca neam, dar și fiecare din noi în parte, în aceste vremuri ale unei societăți materialiste și tot mai secularizate, este *participarea cât mai deasă la Sfânta Liturghie* și pregătirea noastră continuă pentru a ne curăți de păcate prin lacrimile pocăinței și a ne uni cu Hristos prin Sfânta Împărtășanie.

În acest sens pastoral-misionar, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a aprobat ca anul 2014 să fie declarat *Anul omagial euharistic (al Sfintei Spovedanii și al Sfintei Împărtășanii)*, chemându-ne pe toți să reaşezăm în centrul vieții noastre duhovnicești, curățită de păcate, pe Hristos cel înviat din morți, Care ni Se dăruiește nouă în Sfânta Împărtășanie, spre dobândirea vieții veșnice.

Dumnezeu poate schimba soarta unui neam, a unei țări, a unui oraș, a unui sat, dacă mai sunt oameni care Îl iubesc pe El și care își doresc să stea împreună cu El la masă, la Cina Împărăției, să se hrănească cu viața Lui, să trăiască viața Lui, pregătindu-se astfel pentru fericirea din lumea bucuriei veșnice ce va să vină. Dacă fiecare din noi am înțelege cât folos sufletesc avem noi, dar și cei adormiți în Domnul, în urma pomenirii lor la Sfânta Liturghie, ne-am strădui cât mai des cu putință să ducem ofranda noastră mică, de pâine și vin, la sfântul altar. Aducând pâine și vin, ca elementele fundamentale care întrețin viața noastră, noi arătăm simbolic că ne punem întreaga viață în slujirea lui Dumnezeu, iar prin părțile pe care preotul le scoate pentru fiecare nume se arată în chip tainic că toți cei care sunt pomeniți se aduc jertfă și ei tainic, împreună cu Hristos, și se umplu astfel împreună cu Hristos de mireasma iubirii Tatălui, revărsată asupra întregii Biserici, la Sfânta Liturghie.

Iubiți frați creștini,

Aceasta e noaptea cea plină de lumină și ziua Învierii Domnului – ziua veșnică pe care a făcut-o Domnul ca să ne bucurăm și să ne veselim întru ea.

Vor urma zilele, lunile și anii pe care Dumnezeu, în înțelepciunea Sa, îi va hărăzi și care nu vor trece așa ușor cum ne-ar plăcea să credem, dacă nu vom ști să transformăm timpul care ne-a mai rămas într-o nouă șansă de a-L găsi pe Dumnezeu și de a ne regăsi pe noi înșine în Biserica lui Hristos cel înviat, Domnul Vieții.

Cu aceste gânduri și simțăminte duhovnicești, vă binecuvântăm pe toți cu părintească dragoste și vă dorim să aveți parte de sărbători cu pace, bucurie sfântă, sănătate și alese împliniri sufletești.

Al vostru către Hristos Domnul rugător,

† LAURENȚIU,

Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului